Vastaanottaja: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

MUSIIKIN EDISTÄMISSÄÄTIÖN LAUSUNTO KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSTÄ HE 146/2021 vp JA ERITYISESTI YKSITYISEN KOPIOINNIN HYVITYSTÄ

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto käsittelee valtion talousarvioesityksen yhteydessä yksityisen kopioinnin hyvitystä. Koska nykyisellä hyvitysmaksujärjestelmällä ja sen tulevaisuuteen liittyvillä epävarmuuksilla on huomattava merkitys Musiikin edistämissäätiön toiminnan vaikuttavuuden kannalta, säätiö haluaa lausua jaoston tiedoksi lyhyesti seuraavaa:

Asian historian osalta riittää varmasti, että viittaamme LYHDYn lausunnossaan esittämään. Aiemmin tehdyt ratkaisut kopioinnista aiheutuvien haittojen kompensoimiseksi valtion toimesta euromääräisesti vakiinnutetulla mutta toteutumisen osalta epävarmalla 11 miljoonan euron summalla, jonka tosiasiallista ostovoimaa inflaatio jatkuvasti syö, ovat historiallinen tosiseikka, johon emme pysty vaikuttamaan.

Mutta hyvitysmaksuilla mahdollistetun tukitoiminnan toistuvan lähes 37 %:n leikkausesityksen estäminen on mahdollista valmistelemalla asiassa ratkaisu, jossa yksityisen kopioinnin hyvitys oikeudenhaltijoille vakiinnutetaan. Ratkaisu turvaa sekä nykyisen kulttuurinedistämiskeskusten ja -säätiöiden tukijärjestelmän jatkuvuuden, että säilyttää sen oikeustilan, joka nykymuotoisella hyvitysmaksujärjestelmällä oli alunperinkin tarkoitus turvata: kopioitujen aineistojen oikeudenhaltijoille hyvitetään yksityisen kopioinnin tosiasiallisesti jatkuvasti aiheuttamia menetyksiä. Samalla tuetaan jo täysin vakiintuneella mekanismilla hyvitysmaksujärjestelmän piirissä olevien alojen tukijärjestelmiä.

Musiikin sektorilla 37 % leikkaus säätiön tukipolitiikkaan tarkoittaisi kaikkeen ammattimusiikin kenttään kohdistuvia laajamittaisia negatiivisia vaikutuksia. Säätiön tukitoiminnan piirissä on ammattimusiikin tapahtumia kaikkialla Suomessa. Vaikutus pandemian jäljiltä vielä pitkään epävarmaan alueelliseen kulttuuritarjontaan olisi katastrofaalinen. Harveneva elävän ammattikulttuurin tarjonta kohdistuisi entistä keskitetymmin vain muutamiin harvoihin suurempiin kaupunkeihin.

Kulttuurin sektori on ollut yksi rajuimmin pandemian aiheuttamista taloudellisista ja toiminnallisista haitoista erilaisten perustoiminnan rajoitusten ja sektorin kärsimien massiivisten taloudellisten menetysten johdosta. Lukuisissa muissa eurooppalaisissa yhteiskunnissa ammattikulttuurin sektoria elvytetään ylimääräisellä taloudellisella tuella, jotta sektori pystyisi palaamaan poikkeusajasta normaalitoimintaan mahdollisimman tehokkaasti.

Myös hyvitysmaksujärjestelmän osalta on mahdollista tehdä tässä ajassa kulttuuritaloutta tukeva ratkaisu:

- tarkistaa jo vuosia samalla 11 miljoonan euron tasolla ollutta hyvitysmaksun tasoa sen tosiasiallisen indekseistä jälkeenjääneisyyden mukaisesti ylöspäin; ja
- vakiinnuttaa tämä korjattu uusi taso yksityisen kopioinnin sellaiseksi tasoksi, joka jatkossa vakiinnutetaan säädöspohjaltaan, ja tämän mukaisesti kirjataan valtiontalouden kehyksiin tuleville vuosille niin, että siihen liittyvä sääntelyepävarmuus ei suorastaan kannusta valtiovarainministeriöitä säännöllisin väliajoin esittämään hyvistysmaksun leikkaamista siksi, että kehyksissä ei ole varattu tarkoitukseen käytännössä vakiintuneen järjestelmän mukaista summaa

Toivon vilpittömästi kaikkien kotimaisten musiikin ammattilaisten puolesta, että asiassa on mahdollista löytää vuosia kestäneen epävarmuuden jälkeen kestävä ratkaisu.

Helsingissä 17.11.2021 Musiikin edistämissäätiön ja sen tukipolitiikan piirissä olevien kotimaisten musiikin ammattilaisten puolesta,

Tommi Saarikivi
Toimitusjohtaja
Musiikin edistämissäätiö sr